

Občan

25. MAJ / VELIKI TRAVEN 2001, GLASILO OBČINE DESTRNIK, LETO VI, ŠTEVILKA 5 (56)

KURJA JUHICA ZA DUŠO V KOCKI STVAR ODNOSA

Ste dovolj mocni, da zdr ite kritiko?

Ne šteje kritika in tudi ne tisti, ki kaže, kako se močan človek spotakne ali kje bi nekdo lahko naredil kaj bolje. Priznanje gre človeku, ki je v areni, ki ima obraz umazan od prahu, znoja in krvi, ki se pogumno trudi, ki dela napake in vedno znova doživlja neuspehe, a se vsakič pobere, ker ve, da do napak in neuspehov prihaja pri vsakem trudu. Človek, ki pozna veliko predanost, ki se žrtvuje za vredno stvar, ki v najboljšem primeru na koncu spozna zmagoslavje ob pomembnem dosežku, in v najslabšem primeru, če mu vsemu pogumu navkljub ne uspe, ve, da njegovo mesto nikoli ne bo pri bojazljivcih in mlačnih, ki nikoli ne spoznajo ne zmage ne poraza.

TR
Petra Lešnik

Foto: Z. Šalamun

Destrniki je razloženo naselje, ki leži v jugozahodnem delu na najvišjem delu Slovenskih goric. Arheološki sledovi v Destrniku pričajo o poseljenosti v hallstattski in latenski dobi. V srednjem veku je pripadal salzburskim nadškofom, v popisu iz leta 1322 so omenjena tudi posestva nekaterih vasi v Destrniku.

Na fevdalno dobo nas spominja tudi kraj Svetinci, kjer je bil nekoč grad. Kraj se omenja že leta 1321. Leta 1398 se je Destrnik imenoval Trstenik (kjer je pod cerkvijo rasla trstika), enako v listini iz leta 1441. Vas je bila pod upravo salzburskih škofov in se v eni od njihovih listin iz leta 1495 že imenuje Destrnik. Sv. Urban se omenja v urbarju gospostva Ptuj leta 1622. Takrat je spadal pod gospostvo Ptuj, ki je bilo do tega roka v rokah Ferdinanda II.

Od 15. do 17. stoletja so v naše kraje pogosto vdirali Turki. V Slovenske

gorice so vdirali v letih od 1471 do 1493. Na zmanjšanje prebivalstva in gospodarsko nazadovanje so vplivale elementarne nesreče, predvsem kuga v letih 1623 do 1625 in 1646.

Razen s poljedelstvom in živinorejo se tukajšnji prebivalci ukvarjajo še s sadjarstvom in vinogradništvom. Prebivalci so razporejeni po 17 naseljih. OD LETA 1998 JA SAMOSTOJNA OBČINA.

Kaj je bilo že storjenega: prenovitev OŠ Destrnik in izgradnja nove telovadnice, več km asfaltiranih cest, pločnik v centru Destrnika, pri OŠ in ob pokopališču, ureditev pokopališča in mrliške vežice. To so samo nekatere od mnogih pridobitev. Katere načrte so v občini še realizirali, pa bomo videli na 3. OBČINSKEM PRAZNIKU OBČINE DESTRNİK.

PL

PRAZNOVANJE 3. OBČINSKEGA PRAZNIKA OBČINE DESTRNİK

ki bo potekalo od 18.5.2001 do 27.5.2001

PROGRAM PRIREDITEV:

PETEK, 18.05.2001

- URADNI OBISK ČASTNEGA KONZULA RS V GRČIJI V OBČINI DESTRNİK

NEDELJA, 20.05.2001

- 15.00 URI TEKMOVANJE V KOŠARKI MED ŠPORTNIM DRUŠTVOM DESTRNİK IN ŠPORTNIM DRUŠTVOM MAJŠPERK (V ŠPORTNI DVORANI DESTRNİK)

- 15.00 URI OBČINSKO TEKMOVANJE V ŠAHU – POSAMEZNIKI (V KLETNIH PROSTORIH OBČINE)

- 17.00 URI NOGOMETNI TURNIR MED ŠPORTNIM DRUŠTVOM DESTRNİK IN KLUBOM MALEGA NOGOMETA IZ ZAVRHA (V ŠPORTNI DVORANI DESTRNİK)

SOBOTA, 26.05.2001

- OB 7.00 URI TENIŠKI TURNIR DVOJIC-OLDTIMERJEV PRI MILANU ŠTEGRU V VINTAROVCIH (PAR 100 LET)

- OB 18.00 URI SLAVNOSTNA SEJA OBČINSKEGA SVETA

- OB 18.30 URI OTVORITEV LIKOVNE IN KULINARIČNE RAZSTAVE V OSNOVNI ŠOLI DESTRNİK

- OB 19.30 URI OSREDNJI KULTURNI PROGRAM OB 3. OBČINSKEM PRAZNIKU (V ŠPORTNI DVORANI DESTRNİK), OTVORITEV KABELSKEGA SISTEMA NA OBMOČJU OBČINE IN PODELITEV OBČINSKIH PRIZNANJ

NEDELJA, 27.05.2001

- OB 8.30 URI SREČANJE OBČANOV STARIH NAD 70 LET (V OSNOVNI ŠOLI DESTRNİK)

- OB 10.00 URI SLAVNOSTNA MAŠA

- OB 12.00 URI SLAVNOSTNO KOSILO (V GASILSKEM DOMU DESTRNİK)

Izdajatelj: Občinski svet Občine Destrnik

Uredništvo: Petra Lešnik, Slavica Kramberger in Milena Širec. Glasilo prejemajo vsa gospodinjstva v Občini Destrnik brezplačno.

Javno glasilo OBČAN - GLASILO OBČINE DESTRNİK je vpisano v evidenco javnih glasil pod zaporedno številko 1365.

Na podlagi Zakona o DDV sodi javno glasilo Občan med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8 %.

Naslov uredništva: OBČAN, Vintarovci 50, 2253 Destrnik.

Telefon: 02/752-09-00

E pošta: casopis.obcan@siol.net

Časopis OBČAN izhaja v nakladi 850 izvodov

Prva številka časopisa Občan je izšla 25. julija 1996.

Odgovorna urednica: Petra Lešnik

Lektorica: Bojana Kolenko

Oblikovanje in tehnično urejanje: Zmagoslav Šalamun

Tisk: Tiskarna Grafis, Požeg 4, Rače

- OB 14.00 URI OTVORITEV KANALIZACIJE (PRED GASILSKIM DOMOM DESTRNİK) ODPRL JO BO DRŽAVNI SEKRETAR MINISTRSTVA ZA OKOLJE IN PROSTOR G. MARKO SLOKAR

- OB 15.30 URI POMLADNA ORFEJČKOVA PARADA, NA KATERI BODO NASTOPALI:

- DUO »ROCCO«

- ANSAMBEL »TORNADO«

- ANSAMBEL »POMLAD«

- ANSAMBEL »7- RAJ«

- FRANC ŽERDONER S PRIJATELJI

- ANSAMBEL »SLOVENSKI ZVOKI«

- MARJAN ZGONC

- TRIO MATEJ, MILAN IN MIRAN

- ANSAMBEL KRONA IZ PTUJA

- LJUDSKE PEVKE IZ DESTRNİKA

- PIHALNA GODBA PGD DESTRNİK

Po končani prireditvi Orfejček bo veselica, ki jo prireja PGD Destrnik. Igral bo ansambel **Prijatelji iz Ptuja**.

VLJUDNO VABLJENI!

SPOŠTOVANE OBČANKE IN OBČANI OBČINE DESTRNİK

Letos že tretjič praznujemo svoj občinski praznik. Če se ozremo nekoliko nazaj, ugotovimo, da smo si pot, po kateri želimo doseči cilj, postavili že v letu 1993. Nihče še ni pozabil, kako trda so bila pogajanja. Organizirali smo celo protest pred pošto na Ptuj, da smo dobili svoje telefonsko omrežje in centralo. Kaj bo z nami, ki smo plačali preveč v izgradnjo telefonije, je odgovorna vladajoča koalicija. Sam sem v DZ RS bil ob sprejetju zakona o lastninjenju telekomunikacij še posebej aktiven, saj problematiko delno poznam, ker sem jo izkusil na lastni ko i-kot večina nas. In kdo bi si upal pomisliti, da bo v letu 2001 (čeprav sprejemamo PTT v Telekom v občini Destrnik) uresničena investicija v naš kabelski sistem, ki nam omogoča informacijsko »avtocesto«.

Spoštovane občanke in občani, mogoče je prehitro, da bi dojeli, kakšen razvojni potencial je dobljena infrastruktura. Pravo vrednost le-tega bodo verjetno lahko ocenili šele naši otroci ali vnuki. Praznovanje našega praznika pa je ovenčano tudi s priznanjem Ministrstva za okolje in prostor, saj je si projektantska organizacija Menerga zaslu ila 1. mesto za energetske učinkovit projekt 2001. V tem priznanju so se našli vsi-projektanti, izvajalci, nadzorni organi in seveda občina kot investitor. Odgovorni vodja projekta, ki je bil nagradjen, je naš pod upan, g. Branko Zelenko.

Na začetku sem zapisal, da smo si pot do cilja iskali e pred nekaj leti. Danes ne bom našteval vseh pridobitev (cest, vodovoda, kulturnih in dru benih...), ampak se ob prazniku zahvaljujem VAM-vsem, ki na tej poti vztrajate, sodelujete in vzpodbujate, da bosta naše življenje in prihodnost boljša.

*vaš župan in poslanec v DZ
Franc Pukšič*

Občan - 25. maj 2001

BLAGOSLOV KONJEV IN MAJSKE IGRE

Na Destrniku so v nedeljo, 29. maja, že sedmo leto zapored organizirali majske igre. Letos sta jih skupaj organizirala

Občinski odbor SDS Destrnik in domače turistično društvo-TD Destrnik. Popoldne so opravili blagoslov

konjev in konjerejcev iz domačega kraja in okolice ter iz različnih konjeniških klubov. Bilo je 40 jezdecev s konji. Med udeleženci sta bila tudi župan Občine Lenart g. Ivan Vogrin in dr. Valerija Šaško.

Popoldne se je prireditev nadaljevala s 7. tradicionalnimi majskimi igrami. Zbranim sta spregovorila župan in poslanec Franc Pukšič in poslanec Jože Jerovšek, in skupaj s predsednikom Ptujске regije SDS Milan Petkom podelila priznanja in vrtnice, ki jih podeljuje Socialdemokratska stranka Slovenije svojim članom.

V tekmovalnem delu so sodelovale štiri ekipe. Ekipa Koranti Turističnega društva Destrnik, ekipi Bar Zelenik in Bar Urban ter ekipa Socialdemokratske mladine. Člani ekip so se pomerili v štirih igrah: v nošenju vode v putah, v napihovanju balona, v vlečenju vrvi in v plezanju na majsko drevo. Med člani ekip je vladal močan tekmovalni duh, ki ga je spremljalo obilo zabave in smeha. Zmagala je ekipa Koranti Turističnega društva Destrnik.

Velika atrakcija pa je bilo vlečenje vrvi med občinskimi svetniki Občine Destrnik in Mestne občine Ptuj.

Organizatorji so s pomočjo sponzorjev pripravili bogat srečelov. Glavni namen prireditve je bil druženje v lepem popoldnevu in z izkupičkom pomagati pomoči potrebnim, saj organizatorji vsako leto dobiček prireditve namenijo v dobrodelne namene.

Zmago Šalamun
Fotografije:
Petra Lešnik in
Zmago Šalamun

KOLESARJENJE, KO TI DRUGI DAJEJO MOČ

Lepo sončno jutro 27. aprila je dajalo občutek, da bo dan lep in uspešen, a vendar me je spreletaval strah, za katerega sem ugotovil, da je bil odveč. Organizatorje je skrbelo, ali se bo kolesarjenja udeležilo kaj kolesarjev, saj vsak organizator želi, da je njegov trud poplačan z udeležbo.

Prihod na zbirno mesto pred turističnim domom me je presenetil. Udeleženci so že čakali in se veselili kolesarjenja. Število udeležence je presenetilo naša pričakovanja-bilo je preko 50 kolesarjev, prihajali so iz Ormoža, Ptuja, Voličine, med njimi je bil tudi dr. Toplak, besedo pa je držal tudi župan g. Franc Pukšič, kateri nas je presenetil z izvrstno kondicijo.

Na kmetiji Zelenik

Na kmetiji Žampa

Start ob 9.30h je uspel, toda že po 500m nas je čakalo presenečenje-g. župan in njegova družina so nas postregli s kavico in tudi njihovega izvrstnega vina ni manjkalo. Pot nas je peljala naprej skozi Lisičjak do kmetije Lovrec, kjer je stala miza z dobrotami, ki sta jih pripravili družini Lovrec in Vršič. Pogled na orehovo potico mi je vzbudil pomislek sleherne gospodinje, da zna takšno potico speči le peščica gospodinj, njena popolnost in okus sta dajala zadovoljstvo, nam pa z dodatkom izvrstnega vina in domačega soka moč. Prihod na griček nad kmetijo Lovrec je bil poseben še v tem, da so nas pričakali tudi krajanji in nam ob odhodu zaželeli srečno vožnjo.

Pot pred nami je bila dolga in težavna, saj se je nadaljevala v Janežovce, do Nove vasi, Kicarja in Velovlaka v Levajnce-na kmetijo Žampovih. Tudi tu nas je čakala miza polna dobrot. Manjkalo ni peciva, vina, soka in kar je bilo posebnost-jabolčni zavitek, ki nam je po dolgi in naporni poti šel dobro v slast in smo ga dobro splaknili z vinom. Pogled na mizo in na dobrote, na njej je misli ponesel na našo preminulo članico Silvo, ki je znala tudi izvrstno kuhati in peči in nas je tudi mnogokrat pogostila na tej

kmetiji.

Postanek je bil malo daljši, saj smo bili že utrujeni od napornih kilometrov, kar 20 jih je bilo že za nami. Zahvala in vse kar temu sledi, je nadaljevala našo pot, 30m, ker je bil spet zastoj. Na kmetiji Stanka Zelenika nas je čakala gospodinja Marica s polno mizo domačih pijač. Občutek sem imel, da je po okrepčilu na kmetiji Žampa prehitro za ponovno okrepčilo, a je bil moj občutek preuranjen. Hitro smo ugotovili, da je na Zelenikovi kmetiji zelo dobro vino, zato je morala gospodinja Marica nekajkrat do soda in ugotovili smo, da bi tudi po naslednjih nekaj metrih lahko bili spet žejni, toda pot se je nadaljevala proti Destrniku skozi

Na županovi postojanki

vasi Svetinci in Zasadi. Vzponi, ki so bili na tej progi, so bili za peščico težavni, a z dobro voljo nam je uspelo priti do golaža, ki sta ga pripravila člana TD Franc Fridl in Jožica Košar. Pogovori so kljub utrujenosti stekli, vprašanja pa so bila enaka:«Kdaj gremo spet?» Vidimo se jeseni na kolesarskem maratonu.

TD se za pomoč pri izpeljavi rekreacijskega kolesarjenja: G. županu in njegovi družini, družinama Lovrec in Vršič iz Jiršovc,

Na kmetiji Lovrec

družini Žampa in ostalim, družini Stanka Zelenika iz Levjnc, g. Francu Bolčeviču in g. Srečku Košarju za spremstvo, g. Francu Fridlu in ge. Jožici Košar za pripravo golaža in vsem udeležencem rekreacijskega kolesarjenja za discipliniranost.

Vsi na kolo- za zdravo telo, spet jeseni vam zagotavlja Turistično društvo Destrnik!

Ivan Zorec

FOLKLORNA SKUPINA DESTRIK, 17 LET DELOVANJA

O koncertu Folklorne skupine Destrik, ki se je zgodil 11. marca 2001 v šolski dvorani v Destrniku, ni bilo nič napisano, zato bom nekaj o njem in delovanju skupine napisala sama. Ker se vsako leto zapored lotevamo večjih prireditev (prvi je bil bal februarja 2000), smo se letos odločili za koncert. V dobrih dveh urah smo prikazali štajerske plesne in igre.

Koncert je povezovala odlična Lidija Šalamun. Začele so ga naše, nam zelo ljube, domače ljudske pevke s tremi pesmimi: Preljuba mi sosedu, Vetrič popihne in Bija je bija, malički fant. Za njimi so na oder priplesale folkloristke in folkloristi z osmimi štajerskimi plesi: Obreška trojka, štajeriš v troje, vražja polka, Pobreška polka,

zibenšrit, mazurka, štajeriš in rašpla. Naši gostje so bile folkloristke in folkloristi Folklorne skupine Bolnišnica DPD Svoboda Ptuj, ki so se izkazali v goričkih plesih: drovtari, špencir valček, šotiš in pajeriš. Za konec smo se šli še štajerskih iger: kačo zvijaj, klobukpolko, metelpolko, špegeltanc, cekartanc in mravljinovca.

Gledalke in gledalci so se nasmejali ob cekertancu in mravljinovcu. Rečem vam, vsem, ki našega koncerta niste videli, je lahko žal za neverjetno odigrane štajerske igre, s katerimi je Folklorna skupina Destrik prepoznavna in »registrirana«. Kot naša blagovna znamka so. Z veselimi plesalci, plesalkami in muzikantom nosimo veselje, dobro voljo in domače ljudske

plese izven domačega kraja.

Na Območnem srečanju folklornih skupin v Cirkovcah, 7. aprila 2001 smo se, prvič v sedemnajstletnem delovanju folklorne skupine, uvrstili na Medobmočno srečanje odraslih folklornih skupin, ki bo v Lenartu 25. maja 2001. Z nami bodo nastopale tudi domače ljudske pevke: Micka, Tilika, Frančka, Marija, Lizika, Micka in Nežika. In če nas je v Cirkovcah gledala samo peščica zvestih in vedno naših »Vrbenčarov«, si želimo, da ste v konec maja v Lenartu z nami tudi ostali naši dobri domači gledalci. Saj veste, podpora domačih največ zaleže in pripomore k temu, da so folkloristke Suzana, Tamara, Nina, Tatjana, Tanja, Maja in Alenka; folkloristi Marko, Dušan,

Stanko, Andrej, Zvonko, Bojan in Mitja ter muzikanta Matej in Miran še boljši. Verjamemo, da bo vaša podpora in prisotnost v Lenartu pripomogla k izboru FS Destrik na državno srečanje v Beltincih julija letos.

Tako, s tem našim uspehom zapiram usta tudi tistim, ki nam prikrito in manj prikrito zavidajo novo nošo, ki smo jo dobili v letu 2000, in ki nam je in bo pripomogla k boljšim uvrstitvam na različnih srečanjih. Novih oblek si ne bomo nikamor nesli, saj so to občinske obleke (razen klobukov, če smo natančni); z njimi pa nosimo prepoznavnost (v pozitivnem smislu) Destrika tudi izven občine.

*Tekst in foto:
Jelka Pšajd*

PRAZNIKI

BINKOŠTI

Binkoštni praznik (prihod svetega Duha) je drugi od treh romarskih praznikov stare zaveze.

Slovenski naziv binkošti izvira iz staronemškega fimfhusstim; cerkev imenuje ta praznik Pentecostes, kar pomeni petdeseti dan. Binkoštna nedelja nastopi vedno petdeseti dan po veliki nedelji. Belo bogoslužno barvo na ta praznik zamenja živordeča. Ta pomeni svetega Duha, ki se je po poročilu v Apostolskih delih (2,1-11) v obliki gorečih jezikov spustil na zbrane učence. Binkošti uravnavajo cerkveno leto do adventa. Od njih se štejejo nedelje do konca cerkvenega leta. K sebi pa so pritegnile tudi vrsto starih poganskih indoevropskih slavij, zato predstavljajo pomladanski, majniški praznik na splošno. Krščanski binkošti so povezani z binkoštnim čudežem. Po Lukovem poročilu se je sv. Duh v viharju in ognju podobnem pojavu razodel vsem zbranim učencem, kakim stodvajsetim ose-

bam. Govorili so v drugih jezikih. Vsak tujec naj bi jih slišal govoriti v svojem jeziku. V svtopisemski teologiji ima pojem duha zelo pomembno vlogo, a se je zelo razvijal in ima zelo raznovrsten pomen. Tako Duh kot »veter«, prvotno pomeni zračni tok, veter ali vihar. Na osnovi učinka vetra so ga dojeli kot numinozno silo. Zanimiva izraza, ki kažeta na prastare duhovne predstave, sta tudi vseslovenski besedi dih in duh, kjer premoremo Slovenci marsikatero arhaično ostalino. Izraz duh ima še tele pomene: spiritus, demon, vonj. Zanimiva je tudi zveza treh glagolov dihati, duhati, dišati. Takih povezav zlepa ne najdemo v drugih jezikih. Za binkošti so pri nas ozaljšali hišo z zelenjem ali cvetjem, ponekod so dali na streho šentjanžveve rože, v Prekmurju so obesili na risalsko soboto na hlevska vrata šipkove veje, da ne bi mogle coprnice do živine. Čarovnice so imele v tem času posebno moč.

Na zelene veje v oknih se da na binkoštno nedeljo sv. Duha. Blagoslovljena voda, ki se imenuje binkoštna krstnica, ima tudi poseb-

no moč. Na binkoštno nedeljo ali soboto so včasih zagoreli kresovi.

Z binkoštni je že od nekdaj povezana tudi birna. Birna je iniciacija, kot jo poznajo na primer tudi naravna ljudstva, kjer iniciacija ali uvajanje pomeni slovesen sprejem v občestvo odraslih. Pri kristjanih gre za sprejem mladih v občestvo vernikov. Za birmo so tipična spominska darila. Včasih lect in križavec (srebrn tolar), v novejših časih ura ali kaj podobnega.

PL

PRIZNANJE ZA ENERGETSKO UČINKOVIT PROJEKT

Osnovna šola Destrnik je energetska najbolj varčen objekt v Sloveniji. Pred tremi leti smo v Občini Destrnik popolnoma obnovili staro šolo, ji dogradili prizidek in večnamensko športno dvorano. Že pri snovanju projekta si je investitor, Občina Destrnik, s projektno skupino postavil cilj, zgraditi objekt, ki bo učencem in učiteljem prijazen in, kar se da, energetska varčen.

Foto: Z. Šalamun

Arhitekturo in gradbene načrte je izdelal Projektivni biro 91 d.o.o. iz Maribora, vodja projekta arhitekt Tihomir Daič. Načrte strojnih instalacij (ogrevanje, prezračevanje, vodovod) je izdelalo podjetje Menerga d.o.o. prav tako iz Maribora, odgovorni projektant Branko Zelenko, v tem podjetju zaposlen domačin iz Gomilc s sodelavcem Bojanom Gavezom iz Ptuja. Pri izdelavi načrtov elektro instalacij sta sodelovala prav tako domačina, projektanta Jože Korošec iz Desenc in Franc Pukšič iz Vintarovc. Iz sestave projektne skupine je razvidno, da so pri snovanju in izvedbi projekta Osnovne šole Destrnik sodelovali domači strokovnjaki, kar je pohvalno in daje projektu še posebno težo.

Na dnevih energetike 5.4.2001 v Portorožu je bilo podeljeno priznanje (1. mesto) za Energetska učinkovit projekt v letu 2001, ki jo je prejelo podjetje Menerga d.o.o. iz Maribora za energetska najučinkovitejši projekt v Sloveniji - Osnovna šola Destrnik. Podeljena je bila tudi nagrada, ki jo je prejel odgovorni projektant Branko Zelenko. Priznanje in nagrado sta podelila AURE (Agencija za učinkovito rabo energije) in Gospodarski vestnik v okviru Ministrstva za gospodarske dejavnosti.

Na natečaj so se lahko prijavila podjetja in projekti. Izmed devetih projektov iz cele Slovenije je bila izbrana OŠ Destrnik, ki jo je prijavilo projektivno podjetje Menerga.

Objekt OŠ Destrnik ima 2,7 krat manjšo toplotno porabo, kot je povprečna poraba šol v Sloveniji. V številkah to pomeni, da za ogrevanje enega m² objekta na leto, porabi OŠ Destrnik 42 kWh. Povprečna poraba osnovnih in srednjih šol v Sloveniji pa je 192 kWh/m²/leto. Osnovna šola Destrnik je tako opravičeno energetska najvarčnejša šola v Sloveniji in bi morala postati vzor učinkovite rabe energije pri ogrevanju in prezračevanju za takšne ali podobne objekte.

Zanimivo je, da je investitor že na osnovi projektov, v fazi izvajanja, ob dokazilo, da gre za energetska varčen objekt, dobil kredit od Phare, kar je bil edinstveni primer za tovrsten objekt v Sloveniji. Za neodvisno preveritev in potrditev podatkov je s strani Austria-Bank bila angažirana Agencija za učinkovito rabo energije (AURE), pozneje pa se je vključil tudi inštitut Jožef Štefan, ki je na objektu spremljal porabo energije za obdobje enega leta. Slednji je v okvirju Ministrstva za gospodarstvo izdal zloženko s celovitim opisom objekta in rezultati raziskav.

Ker nas je verjetno veliko, ki tega objekta v podrobnosti ne poznamo, je prav, da ga podrobneje predstavim.

Predstavitev šole

Že v začetku 18. stoletja, leta 1716, je bila na Destrniku prostovoljna

zasebna šola. V 19. stoletju so zgradili prvo »pravo« šolo, ki je imela en razred, katera je konec 19. stoletja napredovala v štirirazrednico. V začetku 20. stoletja so začeli graditi sedemrazrednico, ki je bila dograjena 1924. leta in je poleg sedmih učilnic imela tudi zbornico, pisarno in stanovanje. Leta 1992 so se pričele priprave za gradnjo prizidka k šoli in večnamenske dvorane. V juniju 1996 je bil položen temeljni kamen za prizidek, telovadnico in obnovo obstoječe zgradbe. V septembru 1998 je bila šola dokončana.

Danes ima šola 16 učilnic, 4 kabinete, računalniško učilnico, tehnično delavnico, knjižnico, kuhinjo z jedilnico in sodobno opremljeno telovadnico. Preko 230 učencev ima enoizmenski pouk, s prostori in opremo pa so pripravljeni tudi za devetletko. Šola izpolnjuje vse pogoje za nadstandardni pouk.

Koncept novogradnje in obnove

Investitor, takrat bivša občina Destrnik-Trnovska vas, se je dobro zavedal, da pomeni dogradnja prizidka in telovadnice ter obnova obstoječega dela šole, projekt za nekaj desetletij. Temu primerno je postavil zahteve za kvaliteto gradbenega objekta s vsemi spremljajočimi instalacijami in opremo. Ker je investicijski strošek enkratni, stroški za obratovanje in funkcioniranje objekta pa stalni, je dal poseben poudarek na racionalnosti porabe energije pri maksimalno možnem komfortu in ugodnem počutju učencev ter učiteljev pri svojem delu.

Celotna zgradba je obdelana z izolacijsko fasado s faktorjem »k« pod 0,5 W/m²/°C. Vsi prostori šole so ogrevani z radiatorskim toplovodnim ogrevanjem. Telovadnica je ogrevana delno z zrakom, delno pa s talnim ogrevanjem, ki je namenjeno predvsem za temperiranje tal. Vse učilnice, kabineti, knjižnica, avla, garderobe, upravni prostori, hodniki in sanitarije so prisilno prezračevani, telovadnica pa poleg prezračevanja poleti tudi hlajena. Vse prazračevalne naprave prezračujejo s 100% svežim zunanjim zrakom in imajo vgrajene enote za vračanje energije iz odpadnega zraka z učinkom preko 90 %, v sanitarijah pa z učinkom preko do 80%.

Za pripravo toplotne energije je lastna plinska kotlovnica na podstrešju šole v kateri je tudi centralna priprava tople vode. Vsi umivalniki in tuši so opremljeni s toplo in hladno vodo. Sodobna šolska kuhinja je opremljena z energetska varčno napo, jedilnica pa prezračevana.

Ogrevanje

Toplovodno ogrevanje je izvedeno s ploščnimi radiatorji z zaobljenimi robovi, da je nevarnost poškodb učencev minimalna. Za individualno nastavitve temperature po učilnicah in prostorih so nameščeni radiatorski termostatski ventili, »nelomljive« izvedbe, specialno namenjene za šole. Zaradi dobre regulacijske možnosti je celotno radiatorsko ogrevanje razdeljeno na štiri med sabo ločene regulacijske veje; severni del objekta, vmesni del, garderobe v telovadnici in talno ogrevanje telovadnice.

Prezračevanje

Po učencu se zagotavlja min. 25 m³/h svežega zunanjega zraka, kar zadostuje za normalno delovno aktivnost učenca, ogretega na sobno temperaturo.

Učilnice

Prisilno prezračevanje učilnic, kabinetov, knjižnice, upravnih prostorov in hodnikov je izvedeno s tremi prezračevalnimi napravami, z vgrajenimi enotami za vračanje energije iz odpadnega zračnega učinkom preko 90%. Skupna količina zraka je cca 23.300 m³/h, kar zagotavlja cca 3-4 kratno izmenjavo zraka v učilnicah na uro. Dovod zraka skozi vpihavalne stropne elemente je praviloma na strani grelnih teles ob oknih, odvod pa na nasprotni strani skozi perforirano ploščo obešenega stropa. Prezračevanje učilnic omogoča, da so okna pozimi in poleti zaprta, prezračevalne izgube pa popolnoma kontrolirane.

Telovadnica

Telovadnica oz. večnamenska dvorana je prezračevana s samostojno klima napravo, ki poleti prostor tudi hladi. Količina zraka je 7.500 m³/h. Osnovno ogrevanje telovadnice je talno, ki je regulirano tako, da temperatura površine parketa ne presega 25°C. Ogrevanje je

predvsem namenjeno temperiranju tal. V zimskem režimu klima naprava z zrakom dodatno ogreva prostor na temperaturi 18°C.

Sanitarije

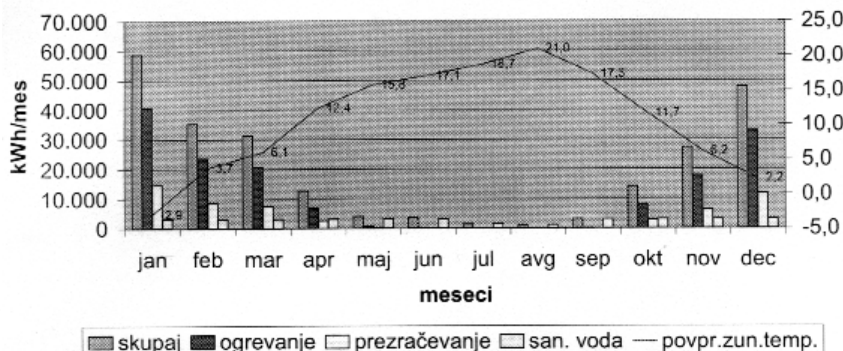
Sanitarije so prezračevane s posebnim

in sanitarno vode. Poleg drugih podatkov se vsakih 6 minut prenaša vrednost porabe energije na računalnik centralnega nadzornega sistema, kjer se hranijo na disku skozi vso leto.

V naslednji tabeli so navedeni podatki o meritvah po mesecih od 01.01.2000 do 31.12.2000, in sicer: povprečna zunanja temperatura, delovanje kotla in poraba energije. Poraba energije je razdeljena na ogrevanje, prezračevanje in ogrevanje sanitarne vode. Iz tabele so razvidna energetska števila za ogrevanje 42, za prezračevanje 15 in za sanitarno vodo 9 kWh/m²/leto. Skupno energetska števila objekta je 66 kWh/leto. Specifični stroški za toplotno energijo v letu 2000 znašajo cca 840 SIT/m².

V naslednjem diagramu je prikazana poraba energije po mesecih v primerjavi s povprečno mesečno zunanjo temperaturo.

PORABA ENERGIJE za leto 2000 (OŠ Destrnik)

Zloženska o spremeljani učinkov projekta - Institut "Jožef Štefan"

prezračevalno napravo. Količina zraka je 1860 m³/h in zagotavlja 6-kratno izmenjavo zraka na uro. V času mirovanja se naprava občasno vključi za cca 2 ure, da so sanitarije prezračevane tudi, ko niso v uporabi.

Regulacija

Za ogrevanje, prezračevanje in pripravo sanitarne vode je vgrajena digitalna regulacija (DDC) s prostogramibilnimi procesorji. Vse krmilne enote so povezane z BUS-linijo, po kateri lahko komunicirajo med sabo ali na centralni nadzor. Preko telefonskega modema je možen dostop za daljinsko poseganje za namene servisa ali spremembo delovnih parametrov. Digitalna regulacija (DDC) je nadgrajena s centralnim nadzorom (CNS), ki je nameščen v za to predvidenem prostoru in je dostopen tudi učiteljem tehniškega pouka v učne namene. Omogoča shranjevanje podatkov (temperature, poraba energije, čas delovanja itd.) za analize in statistično obdelavo.

Potrebna toplotna moč

Potrebna toplotna moč za ogrevanje je prostorov je 165 kW, za prezračevanje 44 kW in za sanitarno vodo 22 kW. Skupna potrebna toplotna moč kotlovnice je 231 kW. Instalirana moč kotlovnice je 315 kW. Kotlovnica pokriva tudi toplotne potrebe cca 40 kW otroškega vrta, ki je lociran v isti zgradbi. Instaliran je plinski kotel z visokim toplotnim izkoristkom in nizko emisijo NOx.

Poraba toplotne energije (na osnovi meritev)

Za kotlom v kotlovnici je vgrajen števec toplotne energije, ki meri kumulativno porabo toplotne energije za ogrevanje, prezračevanje

Osnovna šola DESTRIK

LETNA PORABA ENERGIJE ZA OGREVANJE, PREZRAČEVANJE IN TOPLO SANITARNO VODO - od 01.01. do 31.12.2000															
zap. št.	mesec	povpreč. zun. temp. °C	delov. ure	poraba energije				spec. poraba energije				poraba plina TNP liter	cena plina* SIT/l/leto	strošek za topl. energijo SIT	opomba
				kupaj** 100% kWh	ogrev. 62% kWh	prezrač. 24% kWh	san.voda 14% kWh	skupaj kWh/m2/a	ogrev. kWh/m2/a	prezrač. kWh/m2/a	san.voda kWh/m2/a				
1	jan	-2,9	546	58.700	40.849	14.728	3.123	194	135	49	10	11.672	63,63	742.686	
2	feb	3,7	334	35.300	23.650	8.527	3.123	116	78	28	10	7.019	63,63	446.624	
3	mar	6,1	295	31.400	20.784	7.493	3.123	104	69	25	10	6.244	63,63	397.280	
4	apr	12,4	138	12.700	7.039	2.538	3.123	42	23	8	10	2.525	63,63	160.683	
5	maj	15,8	53	4.100	718	259	3.123	14	2	1	10	815	63,63	51.874	
6	jun	17,1	48	3.600	351	126	3.123	12	1	0	10	716	63,63	45.548	
7	jul	18,7	17	1.400	0	0	1.400	5	0	0	5	278	63,63	17.713	
8	avg	21,0	15	1.100	0	0	1.100	4	0	0	4	219	63,63	13.917	
9	sep	17,3	40	3.200	57	20	3.123	11	0	0	10	636	63,63	40.487	
10	okt	11,7	152	14.200	8.142	2.935	3.123	47	27	10	10	2.824	63,63	179.662	
11	nov	6,2	274	27.300	17.770	6.407	3.123	90	59	21	10	5.428	63,63	345.406	
12	dec	2,2	438	47.900	32.911	11.866	3.123	158	108	39	10	9.524	63,63	606.042	
Skupaj leto 2000		10,8	2.350	240.900	152.270	54.900	33.730	66	42	15	9	47.901		3.047.923	

OPOMBA:
 * povprečna cena plina v letu 2000, vzeta iz (dopis šola št.776/00)
 ** števec energije takoj za kotlom, vrednosto avtom. beležene vsakih 6 minut
 LEGENDA:
 bruto površina šole je 3640 m²

Investicijski stroški

Investicijski stroški za novogradnjo in obnovo šole Destrnik so znašali 439 milijonov SIT, kar je v letu 1998 znašalo cca 120.000 SIT po kvadratnem metru ali cca 1200 DEM. V teh investicijskih stroških ni zajeta ureditev okolice. Preračunano na današnji čas in z upoštevanjem DDV bi danes stala takšna investicija cca 1800 DEM/m². Zavedati se moramo, da je Osnovna šola Destrnik naj-sodobnejša šola v Sloveniji tako po opremljenosti in komfortu kot tudi v energetskem smislu.

Za primerjavo vzamimo novo ptujsko gimnazijo, ki še danes ni končana, stroški, brez notranje opreme, pa so že sedaj krepko presegli predvideno vrednost 2100 DEM/m². Po opremljenosti in komfortu pa se žal še dolgo ne bo mogla primerjati z OŠ Destrnik.

POVZETEK

Šola obratuje že tretje šolsko leto. Meritve in analize kažejo, da so parametri v projektu doseženi tudi v praksi. Učenci in učitelji so z ugodjem in mikroklimatskimi pogoji zadovoljni, kar dokazuje s strani učencev in učiteljev izvedena anketa. Poraba energije je na nivoju nizko energetskih objektov.

In nenazadnje je dokaz temu tudi dobljena nagrada za Energetska učinkovit projekt 2001 za OŠ Destrnik, ki pomeni veliko priznanje projektantom in investitorju Občini Destrnik, pa tudi izredno promocijo kraja, saj si jo je ogledalo veliko investitorjev, strokovnjakov

in celo parlamentarna delegacija Slovenije. V ta namen je investitor pred kratkim sklical novinarsko konferenco na sami šoli, ki je bila odmevna tudi v medijih. Številni članki so se pojavili tudi strokovnih revijah.

Po intervjuju z Brankom Zelenkom Petra Lešnik

PRORAČUN OBČINE DESTRNİK ZA LETO 2001 POD STREHO

Zdelo se mi je prav, da se oglašim v našem časopisu Občan in na kratko predstavim cilje, ki smo si jih zadali s sprejetjem letošnjega proračuna.

Občinski svet Občine Destrnik je na svoji 19. redni seji sprejel predlog proračuna Občine Destrnik za leto 2001.

Namen sprejetega proračuna je nadaljevanje uredničevanja dolgoročnih ciljev, to je ekonomsko čim bolj samostojne občine in izboljšanja kvalitete življenja občanov in občank občine Destrnik. Zato mora občina nadaljevati vlaganja v infrastrukturo, pomoč pri razvoju obrti, ohranjanje kulture, kot pomembne dejavnosti pri razvoju občine. Občina Destrnik je podeželska, precej gričev je slabo obdelanih pa sploh ne zato, ali hočemo s subvencijami doseči, da bodo ljudje začeli te griče obdelovati. S tem bo urejeno naše okolje (kar je temelj za turistično dejavnost) in izboljšalo se bo socialno stanje družin.

Na kratko bom preletel proračun tudi s številkami.

Proračun Občine Destrnik je sestavljen iz 4 delov: prihodkov, odhodkov, računa finančnih terjatev in naložb ter računa financiranja.

Tako se v letošnjem predlogu proračuna planira za 379.124.134 SIT prihodkov, od tega 68.927.180 SIT ali 18,2 % davčnih prihodkov (35% dohodnine, davki na premoženje, komunalne takse), 27.902.769 SIT ali 7,4 %

nedavčnih prihodkov, 4.659.590 SIT ali 1,1 % donacij in 277.634.595 SIT transfenih prihodkov (126.600.000 SIT ali 33,4 % izravna države, razlika 151.034.595 SIT ali 39,9 % pa bomo skušali pridobiti na razpisih ministrstev in od soinvestitorjev).

V sprejetem proračunu je za redno dejavnost planiranih dobrih 161.000.000 SIT, od tega za socialno varnost slabih 21.000.000 SIT (dobrih 6.000.000 SIT za plačilo zavarovanj brezposelnih, slabih 11.500.000 SIT za plačila oskrbe občanov v domovih in zavodih, dober 1.000.000 SIT za pomoč na domu preko centra za socialno delo, ostalo pa je planirano za obdaritve otrok, starejših občanov in denarne pomoči). Za izobraževanje Občina Destrnik planira dobrih 46.000.000 SIT, od tega za osnovno šolstvo slabih 23.000.000 in za predšolsko vzgojo dobrih 23.000.000 SIT. Za pomoč v kmetijstvu je v proračunu namenjenih 8.500.000 SIT (za nakup trsnih cepljenk, pripravi projekta celostnega razvoja podeželja in obnove vasi, analizo zemlje, subvencije pri testiranju škroplilnic, za subvencije v živinoreji in prašičereji) V okviru redne dejavnosti je planiranih 10.000.000 SIT tudi za potrebe vasi (s sredstvi razpolagajo vaški odbori) in 1.800.000 SIT za stroške na pokopališču (glavni strošek je odvoz smeti s pokopališča). To je na kratko (v okroglih številkah) nakazana planirana poraba v okviru redne dejavnosti.

V drugem delu planiranih odhodkov proračuna je za investicije planiranih dobrih 190.000.000 SIT. Tako je za rekonstrukcije cest planiranih dobrih 140.000.000 SIT (za ceste JP560-170 Sever-Hliš-Pšajd, JP560-400 Mihelič-Irgl, LC060-060 Ločič-Ločki Vrh-Jišovci, JP560-140 Vilčnik-Karo Šori, JP560-630 Amuš-Repič, Vintarovci-Lovrec, JP560-570 Habjanič-Horvat in LC060-010 Placar-Mestni Vrh), za investicije v varstvo okolja (kanalizacija) 35.000.000 SIT, v zdravstvo 3.000.000 SIT, za pripravo gradnje spominskega obeležja in sofinanciranje kulturnih objektov 1.400.000 SIT. V proračunu je planiranih tudi 2.600.000 SIT gradnji opornega zidu, namestitvi vhodnih vrat in dela ograje na pokopališču. Kljub zgoraj planiranim investicijam je v proračunu planirano v letošnjem letu odplačilo 19.000.000 SIT kreditov najetih za gradnjo OŠ Destrnik (Ministrstvo za šolstvo in šport še vedno ni izpolnilo pogodbenih obveznosti investicije gradnje OŠ Destrnik). Upam, da sem na kratko orisal sprejeti proračun Občine Destrnik za leto 2001. Sveda pa bo za realizacijo tako načrtovanega proračuna potrebno veliko napora vseh zaposlenih, vodstva, občinskega sveta in vas občanov občine Destrnik, predvsem pri pridobitvi teh sredstev, čim smotrnejši porabi in varovanju objektov.

*Direktor občinske uprave
Miran Čeh*

STRMEC

moj rojstni kraj

Ko strma pot čez greben blago se prevesi, med domove slavnih streh skrite med drevesi.

Pa tudi iz doline za pešake so poti shojene. V breg na strmec domačinov bližnjice so utrjene.

Strmec-kraj Slovenskih si goric, naselje komaj štirinajstih hiš. Osmica očetov priimek je nosila, tu me mati dete je povila.

Tu starih jablan, hrušk in sliv, rodni sadni so vrtovi. Gorice žlahtnih trt in pašnikov leseni so plotovi.

S skopo zemljo tu življenju je poslano. Z vprego v ogone njive polje je orano, za potreben kruhek in pijačo, vse bilo doma je prigrarano.

Sedaj, na stezi spominov se vračam na breg. Od zgodnje pomladi do pozne jeseni, ko pokrije ga sneg. Tu otroštva srečnih preživel sem let.

*Janko Potočnik
pesem nastala 1955*

DOBROTE SLOVENSКИH KMETIJ

Od 20. do 23. aprila je v minoritskem samostanu na Ptujju potekala tradicionalna dvanajsta razstava Dobrote slovenskih kmetij. S krušnimi, mlečnimi in mesnimi dobrotami ter suhim sadjem, žganjem, kisom, oljem in vinom se je predstavilo 556 slovenskih in zamejskih kmetij s 748 vzorci dobrot.

Zakaj je razstava Dobrote slovenskih kmetij pomembna je na otvoritvi najlepše opisal predsednik organizacijskega odbora Peter Pribožič, ko je dejal: »Dobrote slovenskih kmetij bodo na ogled zato, da predstavimo ustvarjalnost slovenskih gospodinj in gospodarjev, ki so skozi zgodovino ohranjali in razvijali kulinarčne značilnosti. Skozi zgodovino je bila pridelava in predelava kmetijskih dobrot osnova preživetja našega naroda. Zaradi tega so dobrote del naše preteklosti, do katere moramo gojiti kulturn in etičen odnos.«

Letos so se na razstavi predstavile tudi kmetice iz sosednje avstrijske Štajerske. Posebej sta se letos predstavili primorska pokrajina z razstavo Mlekarstvo in sirarstvo na Primorskem ter Poklicna in tehniška kmetijsko-živilska šola Nova Gorica, z izvirnimi izdelki pa sta se predstavila tudi Tekstilna šola Maribor in Zavod dr. Marjana Borštnerja iz Domave. Ves čas razstave so bili tudi dnevi odprtih vrat Poklicne in tehniške kmetijske šole Ptuj na posestvu v Tumišču in razstava o peki kruha na ptujskem gradu.

Na razstavi je bilo podeljenih 244 zlatih, 169 srebrnih in 144 bronastih priznanj ter kar 29 znakov kakovosti za trikrat zapored osvojeno

zlato priznanje. Dobitniki priznanj lahko uporabijo tudi zaščitni znak dobrot slovenskih kmetij glede na vrsto priznanja za posamezni proizvod.

V času razstave je bila organizirana tudi okrogla miza »Avstrijske izkušnje o direktni prodaji izdelkov kmetij«, na kateri je sodelovala mag. dr. Maria Lesslhummer iz kmetijske zbornice Gradec ter strokovni posvet in javna razprava »Ureditev dopolnilnih dejavnosti na kmetijah v zakonu o kmetijstvu in podzakonskih predpisih«.

Na razstavi je bilo možno tudi kupiti izdelke 15 kmetij, ki so tako še dodatno popestrili ponudbo pomembnega ptujškega dogodka. Vsi pa so poudarjali, kako pomembno je, da mesto Ptuj »diha« z razstavo. Tako so ptujski gostinci v tem času ponujali tradicionalne slovenske jedi iz različnih pokrajin.

*Tekst in foto:
Zmagoslav Šalamun*

ZDRAVO IN SREČNO ŽIVLJENJE

Sadje in zelenjava imata zdravilno moč

Mar še vedno mislite, da so zdravila na voljo le v lekarnah? Potem ste verjetno spregledali, kaj so biokemiki v zadnjih letih ugotovili s pomočjo najsodobnejših metod: sadje in zelenjava vsebujeta številne zdravilne snovi, ki v najrazličnejših medsebojnih kombinacijah pomagajo pri takorekoč vsaki bolezni. Učinkovine, ki so jih rastline za lastno preživetje razvile v več milijonov let trajajočem procesu, delujejo ugodno tudi na ljudi, ki rastline zaužijejo.

Pomlad je in skoraj bo poletje, potem jesen. Sadja in zelenjave bo na naših vrtovih in v sadovnjakih na pretek. Spoznajmo blagodejne učinke sadja in zelenjave, ki se najbolj pogosto pojavlja na vrtovih.

ZDRAVILNO SADJE

Že majhne otroke navajamo, naj namesto s hamburgerjem ali sladoledom potešijo majhno lakoto raje z jabolkom ali banano. Komaj katero naravno živilo vsebuje tako bogato mešanico življenjsko pomembnih vitaminov. Kdor redno uživa sadje, ve, da se po kosu melone, pomaranči ali rezini ananasa počuti prijetno osvežen. Dragocene sestavine svežega sadja vzdržujejo naš imunski sistem po naravni poti v polni pripravljenosti. Poleg tega vsebuje sadje veliko balastnih

snovi ali vlaknin, ki ne uravnavajo le delovanja prebavil, temveč pomagajo tudi pri uravnavanju telesne teže. Čim bolj je sadje sveže in čim bolj naravno je bilo pridelano, tem blagodejnejši učinek ima na človeški organizem.

Breskev: je tipično sadje za stresne razmere, saj varuje telesne celice in zvišuje kondicijo in vitalnost. Velika vsebnost niacina (vitamin B3) v povezavi z magnezijem, selenom in cinkom vedri razpoloženje in preganja nemir in živčnost. Breskve pospešujejo gibanje hrane skozi črevo, odpravljajo zaprtost, delujejo odvajalno, pomagajo pri hujšanju.

Zdravilni recept - Breskvova skuta

Za 4 osebe potrebujemo 4 sveže, zrele breskve, 250g skute, 1 jedilno žlico medu, 1 jedilno žlico limoninega soka, 1 noževico konic vanilijevega sladkorja. Breskve poparimo s kropom in jih olupimo. Zrežemo jih na koščke. Skuto zmešamo z medom, limoninim sokom in vanilijevim sladkorjem. Vmešamo koščke breskev. Naložimo v skodelice in ohladimo v hladilniku.

Češnje: vsebuje zelo veliko vitamina C (za imunski sistem, umsko svežino) in folne kisline (pomembna za živčevje in možgane, tvorbo krvi in rast). Ponujajo nam veliko kalcija (za kosti, zobe in delovanje

živčevja), železa (za tvorbo krvi in celično dihanje) in kalija (za preskrbo celic, zmanjšuje količino vode v tkivih). Delujejo pomlajevalno, pomagajo do lepe kože.

Zdravilni recept- Priljubljene jedi iz češenj so zlasti narastki, mlečni riž ali cesarski praženec. Češnje lahko prekuhamo za hladne juhe, rdečo kašo, kompot, češnjevo omako in marmelado. Vroče ali flambirane so odlična priloga k sladoledu ali puding.

Grozdje: z balastnimi snovmi bogate lupine njegovih jagod pospešujejo delovanje črevesja, ovajajo vodo iz telesa, razstrupljajo in vežejo maščobe. Pospešuje pretakanje seča v ledvicah, mehuruju in sečnih poteh, odplavlja bakterije in s tem preprečuje vnetja ledvic in mehurja. Vsebuje vse vitamine iz skupine B razen B 12. Vitamini B so pomembni za presnovno ogljikovih hidratov, za dobre živce in za možgane. Fruktosa (sadni sladkor) hitro poveča količino krvnega sladkorja. Premajhna količina krvnega sladkorja je običajen vzrok preutrujenosti. Grozdje vsebuje veliko mangana in magnezija.

Zdravilni recept-grozdni žele

Potrebujemo 1 kg grozdja, 10 jedilnih žlic limoninega soka in 1 kg želirnega sladkorja. Jagode temeljito operemo in jih stisnemo v stiskalnici za sadje. Dobro zmešamo z želirnim slad-

korjem in kuhamo 5 minut. Vmešamo še limonin sok, nalijemo v skodelice in ohladimo.

Slive: niso pri posameznih vitaminih nikakršne rekorderke. Toda skupna vsota je izjemna. Razen vitamina B12 in biotina vsebuje to koščičasto sadje vse druge vitamine iz skupine B. Sliva je pilula vitaminov B iz cenjene naravne lekarne. Kar je pri vsem tem najpomembnejše: posamezni vitamini B delujejo manj učinkovito. Šele v »mešanici« eksplodira njihova presnovna moč. Poleg tega vsebujejo mikroelementa baker in cink. Pomemben je delež večkrat nenasičenih maščobnih kislin v oljnati lupini. Te preprečujejo izsuševanje celičnih membran in vdiranje bakterij. Velika količina vlaknin deluje odvajalno in pomaga pri zaprtju.

Zdravilni recept-Slivov džem

Potrebujemo 1 kg sliv, 600g sladkorja, sok 1 limone, 1 nageljnovu žbico. Slive razkoščičimo, zmečkamo in jih v posodi s sladkorjem, limoninim sokom in nageljnovu žbico vsaj 3 ure kuhamo v pečici pri 185°C. Pod posodo postavimo posodo z vodo. Tu in tam pomešamo. Ko je gotovo, pustimo, da se ohladi.

PL

OBNOVLJENA KAPELA V VINTAROVCIH

V soboto, 14. aprila 2001, smo se zbrali pri blagoslovu obnovljene vaške kapele v zaselku Podpršak v Vintarovcih. Slovesnost je opravil domači župnik g. Mihael Valdhuber. Z izbranimi besedami nas je spodbudil, naj radi častimo boga in devico Marijo ter svečanost povezal z blagoslovom velikonočnih jedi. Ob slovesnosti je zapel tudi moški oktet društva upokojencev Rogoznica.

Predsednik gradbenega odbora g. Matija Zorec mlajši je podal poročilo o poteku gradbenih del in finančno poročilo. Povedal je tudi, da sta kapelo po zaobljubi leta 1930 v zahvalo in spomin postavila Alojzija in Franc Belec, o čemer priča vzdana spominska plošča. Kapela bo zdajšnje in prihodnje rodove spominjala na tiste, ki so si prizadevali za to malo svetišče ter spremljali njegovo nastajanje z zanimanjem, ljubeznijo in prostovoljnim delom. Spominjala in opominjala jih bo na boga in vabila k molitvi.

Kapela je kulturni spomenik, je naš zaklad, skupno bogastvo vseh verujočih in neverujočih; predniki so jo postavili-velikokrat s hudimi žrtvami- mi pa jih vzdržujemo sebi v ponos in veselje, mimoidočim v občudovanje.

Prisrčna hvala vsem sovaščanom, ki so kakorkoli pomagali v tej akciji. Posebno zahvalo smo dolžni sponzorjem, ki so nas finančno in materialno podprli: Občina Destričnik, Umetno kovaštvo Graj, Srečko Arnuš, Mizarstvo Branko Horvat, Kleparstvo Lenart in nenazadnje

ekipa mož iz Janežovcev, ki je pripravila pravo kanonado, da je bilo vse še bolj slovesno.

Po končani slovesnosti smo pripravili pogostitev za vse prisotne in se še nekaj časa zadrževali v prijetnem pogovoru. Ugotovili smo, da takšna akcije trkajo na vsa srca in zblizujejo ljudi.

Paula in Jože Horvat

PROJEKT CRPOV - NAČRTOVANJE RAZVOJA TURIZMA V OBČINI DESTRIK

Eno izmed razvojnih področij v projektu CRPOV, ki poteka v občini Destričnik, je tudi turizem. Turizem je področje, ki vpliva na razvoj takorekoč vseh ostalih področij. Turizem niso le prenočišča, hrana in pijača, ampak je tudi zabava, rekreacija, kultura, druženje z domačini, koriščenje različnih storitev (frizer, trgovina...), odkrivanje značilnosti pokrajine, kulinarike, iskanje drugačnosti, različne prireditve itd. Turizem zahteva tudi urejeno komunalno infrastrukturo, kar se da urejeno okolje tako v večjih naseljih (okolica hiš, rože na oknih, čistoča...), kot urejena in čista kmečka dvorišča!

Tako kot na ostalih področjih, je tudi za to potrebno ugotoviti, kakšne so razvojne možnosti turizma na tem območju in na podlagi tega, kakšna je vloga tega področja v skupnem razvojnem programu občine.

Kot se na kmetijah ob načrtovanju proizvodnje verjetno najprej vprašate ali spomnite, s kolikšnimi in katerimi površinami razpolagate, tako se moramo pri načrtovanju turizma najprej vprašati: KAJ IMAMO, S ČIM RAZPOLAGAMO? Tam, kjer imajo bodisi kulturne spomenike (katedrale, umetnostne galerije...), naravne parke, daleč naokrog znane športne terene ali objekte, vsaj v državnem merilu znane kvalitetne prireditve, je odgovor na to in še nekaj naslednjih vprašanj (na čem lahko gradimo prihodnjo turistično ponudbo?) razmeroma lahek in enostaven.

V okoljih, kjer pa takšnih razvojnih potencialov ni, je treba »izbrskati« ali odkriti tiste največkrat prikrita potenciala, ki se lahko skrivajo tako v naravnih danostih, kulturi, tradiciji, preteklosti območja, značilni ali celo edinstveni domači obrti, celo v značaju tamkajšnjih prebivalcev, znanih osebnostih itd.

SEDANJA TURISTIČNA PONUDBA OBČINE DESTRIK kaže naslednjo sliko:

stanje	posledica	priložnost za krajanje
v občini ni niti ene turistične sobe *	potencialni turisti nimajo kje prespati	ureditev nočitvenih kapacitet: - obnova stare viničarije v počitniški objekt za turiste (počitnice med vinogradi) - ureditev neizkoriščenih prostorov v turistične sobe ali apartmaje - obnova večjih zidanic v tkzv. podeželsko vilo - kamp na kmetiji
gostinska ponudba je sila skromna; niti en gostinski objekt ni registriran kot gostilna (imamo: bare ter okrepčeval.)	> turisti nikjer ne morejo niti pričakovati niti dobiti dobre domače (predvsem pa tople) hrane!	> manjši gostinski obrati s specifično kulinarično ponudbo območja, ki bo prepoznavna že po imenu (nekaj primerov): - vinski hram (jedi z vinom; vinoteka) - pri krači (razne krače na različne načine) - rači dvor (jedi iz račjega mesa in ostale perutnine) - ob ribniku (ribe iz domačega ribnika) - zajčja šapa (simbol sreče; zajčje jedi) - prašičkova sreča (odojek, kislja juha...) - lovski dvor (jedi iz divjačine) - mlinarjeve dobrote - vrt (zelenjavne jedi)
v občini ni registrirana niti ena turistična kmetija	> turisti ne morejo dobiti tega, kar od prihoda na podeželje tudi pričakujejo: domače hrane na kmetiji	> razne oblike turistične ponudbe na kmetiji: - izletniška kmetija (brez sob) - kmečki turizem (s sobami) - kmetija - živalski vrt (vse domače živali na slovenskih kmetijah) - kmetija - sadni vrt (sadjarska kmetija; prevladujejo jedi na osnovi sadja) - kmetija za otroke (s sobami; poudarek na ponudbi aktivnosti - druženje in skrb za domače živali; učenje različnih spretnosti...) - kmetija za seniorje (namenjena izključno starejšim gostom; primeren program aktivnosti)
občina takorekoč nima kvalitetnega in prepoznavnega turističnega spominka	> kako naj turisti porabijo svoj denar, če pa nimajo česa kupiti?	> priložnost za vse, ki imajo znanje in spretnosti za izdelavo različnih izdelkov domače obrti
predstavitveni material obstoječe turistične ponudbe je zelo skromen	> turistične agencije in potencialni turisti ne vedo niti za obstoječo ponudbo	> izdelati koncept promocijskega materiala in aktivnosti
sedanji turisti so v glavnem iz okoliških krajev in mest	> ker se tukajšnja ponudba od ponudbe bližnjih krajev le malo razlikuje, je obisk manjši, kot bi lahko bil	> pri pripravi programa prireditev, izletov, gostinske ponudbe, nočitvenih kapacitet itd. v večji meri vključiti elemente specifičnosti območja, ki hkrati zagotavljajo tudi prepoznavnost ponudbe
dokaj obsežen je program prireditev, ki ga pripravlja TD, a prireditve niso dovolj oglaševane v širšem prostoru		

* V razmislek, ali se naložba v nočitvene kapacitete (turistične sobe) splača ali ne (okviren izračun potencialnega celotnega prihodka od prodaje nočitvenih kapacitet, ki je bil izdelan na eni izmed delavnic s krajanji):

1. Pričakovana zasedenost nočitvenih kapacitet:

- termini, ko bodo kapacitete polno zasedene: božično-novoletne počitnice (7 dni), prvomajske počitnice (7 dni), martinovi dnevi v sklopu martinovanja (7 dni) = 21 dni

- počitniški gostje: obdobje maj - oktober, polna zasedenost v tem času: 4 mesece oz. 120 dni

- razni drugi gostje (poslovni gostje občine, večjih obrtnikov, podjetnikov..) - 5 nočitev/mesec; 8 mesecev = 40 dni

SKUPAJ predvidena zasedenost: 181 dni v letu

2. Povprečna cena nočitve za različne nočitvene objekte (podeželska vila, kmečki turizem, turistična soba v gostišču, zasebna soba v stanovanjski hiši, počitniška hišica itd.): 2.500,- SIT/osebo/dan.

3. Število postelj, ki zagotavlja prenočitev gostov z enega avtobusa: 50

4. Izračun možnega celotnega prihodka od prodaje nočitvenih kapacitet:

181 dni x 50 postelj x 2.500,- SIT = 22,625.000,- SIT

Znano je, da so stroški obratovanja pri oddajanju sob zelo nizki (elektrika, voda, čiščenje ipd.), zato si na uvodoma zastavljeno vprašanje, ali se naložba v nočitvene kapacitete splača, odgovorite na podlagi predstavljenega izračuna. Seveda je treba ob tem povedati, da je za uspešno trženje nočitvenih kapacitet potrebno več kot samo postelja, pa četudi je ta iz najboljšega lesa. Potreben je MOTIV za prihod turistov na to območje, kar pomeni, da je NUJNA POVEZAVA OZ. MEDSEBOJNO SODELOVANJE VSEH IZVAJALCEV TURISTIČNE PONUDBE! Šele zanimiva, pestra in kvalitetna celovita turistična ponudba, urejeno okolje in prijazni ljudje, zagotavljajo tolikšno ali morda še boljše izkoriščenost nočitvenih kapacitet.

ZAKAJ JE SEDANJE STANJE TAKŠNO? Kje vidijo krajanji (člani podprojektna skupine za področje turizma v okviru izvajanja projekta CRPOV) probleme, pomanjkljivosti in slabosti?

- Med gostilničarji in Turističnim društvom, ki je vsaj zaenkrat ključni nosilec dogajanja na turističnem področju v občini, ni povezave (gostinci niso člani Turističnega društva)

- Medsebojnega sodelovanja in povezave ni

tudi med samimi gostinci, niti med kmeti (npr. da bi se vsi gostinci občasno dobivali na skupnih srečanjih - vedno pri enem gostincu - in se pogovarjali o tem, kaj lahko sami storijo, da bo stanje boljše).

- Strah potencialnih investorjev: ali bodo imeli zagotovljen trg oz. kupce za svoje storitve (zadeva spominja na dilemo, kaj je bilo prej: kura ali jajce?) Dejstvo je, da so povsod bili gostinci tisti, ki so s svojo zanimivo in kvalitetno ponudbo privabili kupce. Če je takšna ponudba, so tudi kupci, sicer pa ni niti enega, niti drugega!

- Ni koga, ki bi tržil! Vsekakor bo za uspešno trženje najprej potrebno postaviti prave in trdne temelje primerno turistično ponudbo!

- Informacije o obstoječih prireditvah ne prodrejo v javnost, v javne medije!

- predstavitvenega materiala, ponudbe na agencijah ipd. Glede na prej predstavljene značilnosti obstoječega stanja oz. ponudbe se moramo vprašati, kaj bi lahko sedaj sploh ponujali?

- Velik problem je obstoječa zakonodaja, ki od investorjev zahteva maksimalno takojšnje vlaganje (ni prehodnega obdobja, v katerem bi lahko ponudbo izvajali ob določenih minimalnih pogojih in ob tem preizkusili tako idejo, trg, kot tudi sebe ter zaslužili nekaj sredstev za nadaljnja vlaganja).

- Ni znanja za opravljanje dejavnosti. Ta problem je med vsemi še najmanjši. Če je volja in pripravljenost za učenje, so na voljo tudi ustrezni programi in institucije, ki to izvajajo.

- Premalo informacij. Praviloma človek dobi toliko informacij, kot jih želi, potrebuje, išče. Nekaj teh (priložnosti za potencialne investitorje) je podano tudi v tem zapisu.

- Ni družabnih poletnih večerov. Program za takšne večere bo (skupaj z zainteresiranimi krajanji) izdelan v okviru izvajanja projekta CRPOV. Izvedba programa pa je odvisna od vas, krajanov!

- Krajanji ne poznajo dovolj zanimivosti v svoji občini, zgodovine svojega kraja. Razni tematski družabni večeri, tudi z obujanjem zanimivosti iz preteklosti tega območja, bi bili nedvomno dovolj zanimivi tudi za krajanje same, hkrati pa bi povečali medsebojno druženje!

S ČIM PA RAZPOLAGAMO, KAJ IMAMO NA OBMOČJU OBČINE TAKŠNEGA, DA BI LAHKO KAKORKOLI VKLJUČILI V BODOČO TURISTIČNO PONUDBO?

* Kulturna dediščina, etnološki spomeniki: župna cerkev Sv. Urbana kapelice
Toplakova viničarija
stara cerkvena klop z velikim grbom na naslonjalu (Sekelji)
ostanki Svetinškega gradu v Ločkem vrhu (?)
Čučkov mlin v Jiršovcih
rojstna hiša Jožeta Potrča v Vintarovcih
gostilna Marinič
stare kmečke hiše z ohranjeno arhitekturo (Žampa v Levanjcih idr.)

* Zgodovinski dogodki, spomeniki
Leta 1803 je bila v Destrniku tkzv.

«Svetourbanska akademija», na kateri je bilo prisotnih 9 duhovnikov.

Nagrobni spomenik hčeri Ceciliji Sekelj (1520)

Čez to območje je vodila Rimska pot; v davni preteklosti so bili tukaj prisotni tudi Kelti. O obojem pričajo grobovi in gomile v Janežovcih, Placarju, Gomilci in Zg. Velovleku.

Spomenik padlim borcem Lackove čete.

* Naravne znamenitosti:

Gozdni rezervat Desenci in zemljišča ob Pesnici, kjer je rastišče močvirskega tulipana.

* Znane osebnosti:

dr. Matija Murko (rojstna hiša v Drstelji)
dr. Ivan Potrč (rojstna hiša v Vintarovcih)
prof. Jožef Zelenik (rojstna hiša v Levanjcih)

* Domače obrti oz. kaj prebivalci znajo (ali so znali delati):

oljarstvo, kovaštvo, mlinarstvo, kolarstvo, sodarstvo, mizarstvo, pletenje košar, izdelovanje šopkov za poroke, kritje streh s slamo, izdelovanje klopotev

* Običaji, nekdanje oblike druženja:

bal, luščenje buč, ličkanje koruze, cajzanje perja, spletnje žingerla, prešanje grozdja, košnja trave, trgatev, tepežnica, petje za Sv. Tri kralje

* Lepi razgledi:

Ojstovec, Jiršovci

* Ljudsko izročilo:

Pogreznjena cerkev v Jiršovcih.

... in še:

kulinarika, obsežen program prireditev, domači muzikanti, prostorske možnosti za izvedbo raznih aktivnosti, Vinsko-turistična cesta

V podprojektni skupini za turizem (to sestavljajo zainteresirani krajanji) bomo pričeli z načrtovanjem bodoče turistične ponudbe. Vsi, ki želite o tem vedeti kaj več in ta program tudi sooblikovati in v njem najti priložnost tudi zase, se lahko tej skupini še pridružite. Obvestila o tem, kdaj in kje so srečanja te skupine (in tudi ostalih: za kmetijstvo, obrt) boste našli na plakatih, ki bodo: na občini, na šoli, pri trgovini v Destrniku in v gostinskih obratih. Če pa želite prejeti osebno vabilo za srečanje ali želite pomoč oz. svetovanje pri načrtovanju vaše turistične ponudbe, lahko to sporočite bodisi ge. Metki Kajzer na Občino Destrnik ali vodji projekta, ge. Mariji Praznik na telefon: 88 22 420.

V prihodnji številki Občana vam bomo predstavili **TURISTIČNE POTI PO OBČINI DESTRNİK!**

*Marija Praznik,
vodja projekta CRPOV*

TURISTIČNO DRUŠTVO DESTRNİK RAZPISUJE

Natečaj za:

- urejeno stanovanjsko hišo z okolico
- vzorno urejeno kmetijo
- urejen poslovni objekt.

POGOJ ZA SODELOVANJE

Objekti morajo biti na območju OBČINE DESTRNİK. Prijavite lahko svojo hišo, kmetijo ali poslovni objekt.

Izbranih bo 5 najlepše urejenih stanovanjskih hiš in njihova okolica, 3 kmetije in 1 poslovni objekt. Prijavljene objekte si bomo ogledovali nenapovedano. Komisijo bodo sestavljali: predstavnika TD Podlehnik in TD Destrnik ter strokovni sodelavec.

Pisne prijave oddajte na naslov TD Destrnik, Destrnik do 10.6. 2001.

V pričakovanju vaših prijav vas lepo pozdravljamo!

*TD Destrnik
Kristina Hauptman*

KOPALNICA

Prostor, v katerem večina med nami prebije največ svojega časa, če odštejemo bolj ali manj horizontalne položaje, ki jih zavzemamo pod, nad in brez odeje na postelji, je gotovo kopalnica. Mnoga dekleta so ga, predvsem v predelu ogledala, spremenila v svoje svetišče. In medtem ko ženske, ne da bi si to posebej želele skrbijo, da njegovemu veličanstvu pralnemu stroju redno in v ustreznih količinah darujejo dnevno količino perila, najde moški del naše civilizacije, največje veselje v prebiranju dnevnega časopisja sedeč na WC školjki.

A tudi najsvetejše kraje je treba negovati in obnavljati. Tako je nanoslo, da sem tistega dne poklkan mojstra ter mu potožil vse probleme, ki so me tiščali. Kopalna kad je bila izdelana kot kakšna starejša fontana na trgu sredi mesta, voda v WC školjki ni nikoli nehala teči, linolej na tleh je odstopal in ploščice so odpadale s stene kot uvelo listje skozi vse leto in ne le jeseni. Pazljivo me je poslušal, vmes meril in si ves čas nekaj zapisoval ter risal. Ko sem končal z jadicovanjem, mi je ponosen pokazal skico ter brez usmiljenja in olepševanja sporočil svojo ceno. Čeprav se mi kopalnica naenkrat ni več zdela tako dotrajana in so ploščice začele dobivati sijaj, sem sprejel ponudbo. Že takoj naslednji dan so pričeli. In bili so temeljiti. Točno tako kot je rekel mojster. Zamenjali so vse. Čisto vse. Razbijali so tako temeljito, da sem imel občutek, da blok vibrira še vso noč. Kaj so ob tem mislili moji sosedi ne vem natančno, vendar bi dal roko v ogenj, da je imela sosedna tretji dan obnove velike podočnjake. Spremljajoč pojav je bil tudi moj taktični vsakodnevni premik k mami. Nekako sem namreč moral vzdrževati higieno. Saj veste, umivati zobke, tuširanje, pa mala in velika potreba.

Ves čas obnove sem se na vse pretege trudil zadržati prah v predprostoru, stran od sobe in kuhinje. Zapiral sem vrata, polagal papirje, nosil copate, naročal mojstrom naj bodo pazljivi, ampak prah je imel svoj pogled na celotno zadevo. Lahko bi rekel, da se je počutil precej utesnjeno, zato je izkoristil vsako mojo nepazljivost in nedoslednost ter se izmuznil in razprostrl po celem stanovanju.

Potem je en dan prišel mojster preveriti stanje. Seveda je bil zadovoljen, kaj pa drugega. Njemu ne bo treba čistiti prahu. V prijaznem pogovoru sem dobil še ponudbo, da mi lahko njegovi strokovnjaki sestavijo in montirajo vso opremo, ki bi jo želel v kopalnici. Ne vem, zakaj me to ni presenetilo, ampak to ne bi bilo zastoj. In če slučajno še nisem izbral in kupil, je dodal, mi nadvse priporoča to in to trgovino, kjer je izredno bogata ponudba, po več kot ugodnih cenah. Tudi na več čekov dajo.

Odšel sem torej naslednji dan v predlagano

mi trgovino in v njej preživel celo dopoldne. To se navadno zgodi, ko odidete na neko mesto brez ideje zakaj ste tja namenjeni, oziroma po kaj ste prišli. Ogledoval sem si razstavljene izdelke in najprej ugotovil, da za nakup določenih artiklov nujno potrebujem nekatere mere iz kopalnice, ki jih seveda nisem imel v žepu. Ni mi preostalo drugega kot pot domov, meter v roke in popis kopalnice. S papirčkom v žepu, vendar še vedno brez ideje, kaj si sploh želim v kopalnici, sem se vrnil v trgovino. Sledil je sprehod od ene do druge police, kombiniranje, prekladanje s polic v voziček in obratno, miselno vizualiziranje posameznih situacij vsakodnevnega življenja in potrebnih pripomočkov. Skratka stanje, na katerega povprečen potrošnik mojega tipa, ni navažen. Točno opoldne sem zapustil prizorišče otovorjen z vso potrebno in kot se je izkazalo kasneje, tudi nepotrebno kramo. Verjetno je odveč razlagati, da cene niso bile uporabniku prijazne, da čekov niso sprejemali in da so zadnji brezplačni kupon za kosilo v njihovi restavraciji podelili, okrog 200 kg težkemu kupcu pred mano, ki je prišel kupit 60 W žarnico. Končno je napočil tudi težko pričakovani dan, ko so me strokovnjaki, mojega mojstra ponosni peljali na ogled prenovljene kopalnice. In kako naj bo človek ob tako svečanem trenutku slabe volje zaradi poševno postavljene ogledala in malenkost počene ploščice ali dveh. Ne, takšen pa res ne sme biti, saj so se vendar trudili in delali maksimalno in kdor dela, je gréšnik ali kako že pravijo v narodu. Zahvalil sem se ter takoj pričel s čiščenjem. Ob tem sem vsake toliko ugotovil še kakšno pomanjkljivost, ki je bila prej skrita očem pod debelim nanosom dvotenskega prahu. Ampak suma sumarum je bila kopalnica kar všečna in veselil sem se večera, ko bom lahko prvi stopil v novo tuš kabino, zaprl vrata za seboj in užival v topli vodi, ki bo vesela tekla iz čisto novega bojlerja. In potem se bom pogledal v novem ogledalu, ugotovil, da tako nemarno neobrit pa res ne morem v posteljo. Po britju bom z največjim vesel-

jem segel po zobni ščetki in tri minute nežno drgnil zobke. Kako bo to lepo. In preden bom skočil v pižamo in pod odejo ter se odpravil na sprehod v deželo sanj, se bom še olajšal na popolnoma novi WC školjki.

Zatopljenemu v te in podobne misli mi je čiščenje hitro minilo. Veselje je bilo pogledati svetleče ploščice, ki sem jih po receptu "nevemžekoga" počistil in spoliral z domačim solatnim kisom. Še večja radost pa je bila, ko sem lahko začel z realizacijo mojega scenarija. Vse je potekalo vredno in brez ponavljanj. Režiserji bi bili z mano zagotovo zadovoljni. Umit in sveže obrit sem pred skokom v posteljo moral samo še sesti na školjko. Tako je pisalo v scenariju. Med sedenjem sem se ogledoval po kopalnici in prizanesljivo smehljal. Ja, ponosen sem bil. Pogled se je za trenutek ustavil tudi na vratih, katera so bila brez kljuke. Nameraval sem jih pobarvati in vstaviti novo kljuko. Ker so bila na doseg roke, sem se kar sede med opravljanjem nujnih potreb odločil preveriti kakšno ključavnico potrebujem. Natančneje rečeno, želel sem preveriti kako se vrata zapirajo, zato sem jih nežno porinil proti podbojem. Toliko, da se priprejo...neeeee zaprejo. Joj mene joj. Kaj bom pa zdaj? Kljuka je bila, uganili ste, na tleh, na drugi strani vrat.

Z obraza je izginila sled prejšnjih nasmehov ter prepustila lica nemočnemu besu, zaprepačenosti in osamljenemu strahu. Še ne dolgo tega oprhano telo je zalila ploha znoja. Panično sem skočil pokonci in poskušal odpreti tesno zaprta vrata, ki so bila, kot sem to enkrat že omenil, brez kljuke. To seveda ne gre, zato sem hitro odnehal. Sedel sem in se poskušal zbrati. Iskal sem predmet, ki bi mi lahko pomagal pri odpiranju vrat in pri tem preizkusil prav vse, kar sem našel. Od pilice za nohte do zobne ščetke. Vse brez uspeha. Kako bom zapustil ta prekleti prostor? Kdo me bo rešil? Drage med tednom ni doma. GSM je bil v sobi. Kdo ga pa jemlje s sabo pod tuš? Na moje klice pa tudi nobeden ne bi reagiral. Pri vsem hrupu, ki je prihajal iz stanovanja prejšnja dva tedna, bi večina mislila, da gledam televizijo. In da bo mera polna, mi je pri zadnjem poskusu odletel iz roke ščipalec za nohte in zlomil luč. Mama, a si ti načrtno delala takšno nerodo?

Po eni uri samih neuspešnih poskusov sta mi ostali še dve možnosti. Umreti od lakote ali pa razbiti vrata. Klic po preživetju me je gnal v drugo možnost. V stilu najboljših kriminalnih filmov sem v vrata nekako uspel izdolbsti luknjo, katere velikost mi je dovoljevala izhod na prostost. Pri tem se si podrgnil roke in popolnoma uničil tudi vse fuge pri ploščicah, ki so mejile na podboje vrat. Nisem bil sposoben narediti ničesar drugega več kot iti spat.

Zjutraj sem lahko ugotovil le še to, da sem pozabil potegniti vodo in splahniti školjko po uporabi.

"Mama, a boš jezna, če odprem tole darilo pred Božičem?"

LEPI USPEHI MLADIH DESTRNIŠKIH TEKAČEV

Na JVIZ smo uspešno izvedli šolsko tekmovanje v krosu. Rezultati so pokazali, da so učenci in učenke lepo napre-

dovali v vzdržljivosti, bili pa so tudi podlaga za sestavo šolske ekipe. Z dobrim tekom si je prislužilo dres šolske reprezentance

osvojili 11., učenke pa 12. mesto, - vseekipno so učenci, (v 4 kategorijah), osvojili 3. mesto, učenke pa 13. mesto.

Lepi rezultati so za nagrado tekmovalce odpeljali na državno prvenstvo v krosu. Tekmovanje je bilo 5. maja 2001 v Šmartnem pri Litiji. V rekreativnem teku učencev in učenk od 1. do 4. razreda je sodelovalo 24 naših učencev in učenk, v tekmovalnem sporedu učencev in učenk od 5. do 8. razreda pa prav tako 24 učencev in učenk. Na tekmovanju se je ponovno izkazal Tadej Irgl, ki je osvojil 3. mesto in ekipno 5. mesto ter ekipa učencev in učenk 7. razredov, ki so osvojili ekipno 10. mesto.

Vsem tekmovalcev in tekmovalkam še enkrat ISKRENO ČESTITAMO.

OŠ Destrnik

RADIO
96,4 MHz
Ta pravi!
Slovenske gorice

Trg osvoboditve 5, 2230 Lenart, tel: 062/727 324, 729 0 220, fax: 062/727 322
ELEKTRONSKA POŠTA: radio@radio-rsg.si, INTERNET STRAN: www.radio-rsg.si

RAZISKOVALI SMO

V petek, 20.4.2001, so učenci 7. in 8. razredov OŠ Destrnik predstavili in zagovarjali štiri raziskovalne naloge na Regijskem srečanju mladih raziskovalcev v Ptuj, ki ga že nekaj let zapored prireja BISTRA.

Letos je zagovor potekal na OŠ Ljudski vrt. Raziskovalni nalogi z naslovoma: Ali smo res varčna šola? In Racionalna raba energije v gospodinjstvu sta prejeli zlato priznanje in se uvrstili na državno tekmovanje 1.6. 2001 v Murski Soboti. Mentorica obeh nalog je bila Dragica Pešakovic, raziskovali pa so Aleš Flajšman, Nina Murko, Anja Holc, Mirjana Rodošek, Urban Graj, Urban Kekec, Karmen Koser, Bojana Kramar in Jasmina Dajcman.

Raziskovalna naloga z naslovom Okužena lepota je prejela srebrno priznanje. Mentorica je bila Bojana Kolenko, raziskovali pa so: Urška Graj, Denis Arnuš, Mateja Kolaric, Sara Kramberger, Slavica Hanželj in Vanja Kolenko.

Raziskovalna naloga z naslovom Božic je prejela bronasto priznanje. Mentorica je bila Marjana Kopusar. Kako so praznovala božic naše babice, so raziskovale: Anita Simonic, Jasmina Skurjeni, Mojca Dajcman, Sara Sambolec, Mateja Brumen in Natalija Ozvatic.

OŠ Destrnik

MLADI MATEMATIKI NA DESTRNIKU

Osnovna šola Destrnik-Trnovska vas-Vitomarci je bila letos gostiteljica področnega tekmovanja v znanju matematike. Kar 112 osnovnošolcev iz šestega, sedmega in osmega razreda s ptujskega področja se je 21. aprila pomerilo na 36. področnem tekmovanju za srebrno Vegovo priznanje. Po dveurnem reševanju nalog so prva mesta osvojili: Tamara Žajdela (OŠ Juršinci) in Jernej Novak (OŠ Martin Kores, Podlehnik) v kategoriji 6. razred, Toni Hazdovac (OŠ Ljudski vrt, Ptuj) in Matjaž Mršnik (OŠ Olga Meglič, Ptuj) v kategoriji 7.razred in Gregor Sagadin (OŠ Boris Kidrič, Kidričevo) v kategoriji 8. razred. Lep uspeh je dosegla tudi učenka naše šole Ajda Božič, ki je z delitvijo četrtega mesta v kategoriji 6. razred osvojila srebrno Vegovo priznanje. Najboljši tekmovalci iz sedmih in osmih razredov se bodo 19. maja pomerili na državnem tekmovanju, kjer lahko osvojijo zlata Vegova priznanja.

Vsak četrtek
TEDNIK
vaša štajerska kronika

Milan Kumčič
OŠ Destrnik

Vsak rod prevzema dediščino prejšnjega rodu, svojih prednikov, seveda pa jo tudi delno opušča ali spreminja. Te kulturne dobrine označujejo življenje ljudi posameznega naroda. Tega se zavedajo tudi učenci OŠ Destrnik, ki sodelujejo v Turističnem krožku in so takorekoč podmladek našega Turističnega društva.

Krožek deluje že šest let pod mentorstvom Bojane Kolenko. Izdali so tudi že dve knjigi, vsako leto pa pripravijo večji projekt oziroma raziskovalno nalogo. Pisali so že o koših za smeti, pa o črnih kuhinjah, odkrivali medene sanje... Letos so se spet prijavili na tekmovanje Turizmu pomaga lastna glava, ki je potekalo pod geslom Ohranjanje kulturne dediščine. Učence Urško Graj, Slavico Hanželj, Matejo Kolarič, Vanjo Kolenko, Saro Kramberger in Denisa Arnuša, ki so sodelovali pri tej raziskovalni nalogi, sem povprašala, kako so se sploh lotili raziskovanja in kako so izbrali predmet raziskovanja.

Kako to, da ste izbrali prav to hišo- »Toplečkino-Bacovo«?

Razmišljali smo o večih stvareh. V mislih smo imeli stare hiše, cerkev, bal...ampak

na koncu smo si izbrali to hišo ker je v centru Destrnika, blizu je tudi Turistični dom. Posebej zanimivo pa se nam je zdelo, da je to še edina hiša s črno kuhinjo v Destrniku. Kako ste se lotili raziskovanja? Kako ste zbirali podatke? Verjetno vam je kdo pomagal.

Najprej smo prebrali veliko literature o starih hišah nasploh. Poučili smo se o kmečkem in ljudskem stavbarstvu. Nato smo si hišo ogledali, jo izmerili, slikali smo jo zunaj in tudi njeno notranjost. Zelo prijazno sta nam pri tem pomagala lastnika hiše Lizika in Stanko Bac. Povedala sta nam, da je bila lastnica te hiše »Toplakova Micka«, v Destrniku pa še živi njena nečakinja ga Anika Belec. Povabili smo jo na pogovor. Izvedli smo tudi anketo. Vanjo smo zajeli 50 ljudi iz občine Destrnik. Pogovarjali smo se tudi z g. županom in TD Destrnik. Zahvaliti se želimo učitelju Janku Mariniču, ki nam je zelo pomagal pri razstavi in je udeležil vsako našo željo in idejo. Hvala tudi prijaznim staršem in babicam! Ge. Mariji Arnuš za kruh, ge. Cvetki arnuš za orodje in Ge Majdi Graj za sladke spodbude.

Zveni zahtevno, verjetno pa je bilo tudi zelo zabavno in zanimivo?

Ja, res je. Veliko smo delali, saj smo v nalogo vložili več kot sto ur dela. Zahtevno je

bilo tudi računalniško delo, ampak z našim mojstrom Denisom in ob pomoči učitelja Jeana Bohorča smo tudi to hitro opravili. Ob delu pa smo se tudi odlično zabavali in poglobili naša prijateljstva.

Kakšen pa je bil rezultat tekmovanja?

Na regijskem tekmovanju v Miklavžu pri Ormožu smo dobili srebrno priznanje, na državnem tekmovanju na Ptujju pa prav tako. Nalogo smo predstavili na 9. regijskem srečanju mladih raziskovalcev Spodnjega Podravja in Prlekije. Spet smo dobili srebrno priznanje. Zelo smo veseli našega uspeha.

Upamo, da se hiša ne bo prehitro sesula in da ne bo ostala le na fotografijah in v naši nalogi. Zadnja črna kuhinja v kraju bi si vsekakor zaslužila drugačno usodo od ostalih, zato si želimo, da bi se po njej spet valil dim, da bi iz nje spet zadišalo po domačih dobrotah. Vse naše želje pa bodo premalo, če se bo hiša porušila prej, kot bodo zanj našli rešitev. Mi bomo še naprej opozarjali, naloga odgovornih pa je, da naše ideje (pa tudi ideje drugih) uresničijo.

Hvala, ker ste zaradi našega pogovora vstali prej kot ponavadi! Pa veliko takšnih in podobnih uspehov še naprej!

PL

OBVESTILO

TURISTIČNO DRUŠTVO DESTRIK obvešča vse skupine, ki so sodelovale na povorki ob kmečkih praznikih, da se tudi letos prijavijo. Želimo, da bi sodelovale vse vasi občine Destrnik, saj bomo le tako lahko obudili čim več starih običajev.

Prijave z opisom nastopa pošljite na naslov TD Destrnik ali pokličite 041 603-963 (Franc Fridl) in 753-05-61 (Ivan Zorec), najkasneje do 15.7. 2001.

Kristina Hauptman
TD Destrnik

KNJIŽNI KVIZ

4.4. 2001 smo se v sončnem dopoldnevu odpravile na tekmovanje 7. medobčinskega knjižnega kviza, ki je potekal v knjižnici Ivana Potrča Ptuj. Letošnja tema je bila S knjigo v ekologijo. Na tekmovanje smo se intenzivno pripravljale štiri mesece pod mentorstvom Lilijane Pisar. Prebrati smo morale štiri leposlovne in pet strokovnih knjig.

Tekmovanja se je udeležilo 13 skupin iz različnih šol. Kviz sta povezovali ga. Liljana Klemenčič in ga. Melita Zmazek. Po štirih krogih težkih vprašanj smo se uvrstile v polfinale. Tam smo premagale 7 ekip in se z največjim številom točk uvrstile v finale. V finale sta se uvrstili tudi OŠ Cirkovce in Olge Meglič. Po nekaj dneh počitka smo se odpravile na Radio tebnik. V živo ste nas lahko poslušali ob 10. uri. Program je povezoval g. Vladimir Kajzovar. Zastavljena vprašanja niso bila pretežka. Tista, ki smo jih izbirale, so imela vedno številko ena. Po prvem krogu vprašanj smo imeli počitek z osvežitvijo. Ko smo se prebile skozi vsa vprašanja, smo spoznale, da si delimo prvo mesto s tekmovalci OŠ Olge Meglič.

Zasluzene nagrade nam je podaril glavni sponzor Nova KBM, PE Ptuj. Za nagrado smo dobile knjige, potovalke in knjižice s pesmimi. Ko smo se vrnile v šolo, smo prejele veliko pohval in čestitk. Zelo smo se jih razveselile.

AVTOPREVOZNIK Marjan Tašner, s.p.

Dolič 36, 2253 Destrnik, tel.: 02/753-23-11

Nudimo vam prevoze vseh vrst
gradbenega materiala

GSM: 041/642-916

Natalija Hauptman,
Mateja Kuhar,
Ajda Božič

ELEKTROINSTALATERSTVO

Otmar Arnuš, s.p.

Destrnik 38a, 2253 Destrnik

Telefon: 02 / 753 29 81

GSM: 041 / 640 462

Ostalo je grenko spoznanje,
to je resnica, niso sanje,
da vaju nazaj več ne bo,
ker sta za vedno vzela slovo.
Spočijta si žuljave dlani,
za vse še enkrat hvala vama,
dobrota vajinega srca,
nikdar ne bo pozabljena.

V SPOMIN

25. marca je minilo 30 let, odkar nas je za vedno zapustil dragi ata, tast, dedek, pradedek

FRANC ZELENKO

iz Doliča 10

18. maja mineva 5 let žalosti, odkar te ni več med nami draga mama, tašča, babica, prababica

GENOVEFA ZELENKO

iz Doliča 10

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo spomnite nanju.

Vsi, ki smo vaju imeli radi

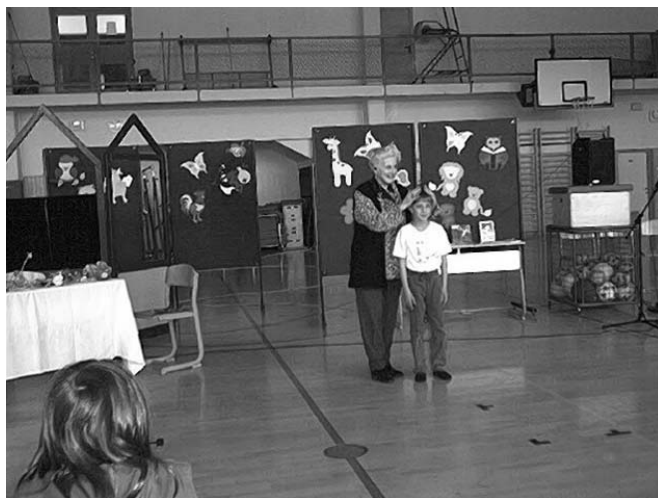
Zaključek bralne značke v JVIZ Destrnik-Trnovska vas-Vitomarci

Bila je sreda. Dan kot vsak drug, a vendar nekaj posebnega, saj smo bili vsi v pričakovanju zaključka bralne značke. Že jutraj je bilo med učenci začutiti nemir, razposajenost in radovednost. Vedeli so, da bosta na šolo prišli gostji, gospa Neža Maurer in gospa Eva Škofič Maurer. Ob deseti uri se je predstava začela. Učenci so onemeli prisluhnili in od navdušenja zaploskali. V nastopu sta umetnici pritegnili tako učence kakor tudi učitelje.

Bralno značko na naših šolah je osvojilo skupaj kar 80% otrok, vendar bo ta številka še nekoliko višja, saj bodo nekateri učenci na predmetni stopnji še lahko povedali o svojih vtisih o prebranih knjigah.

Opažamo, da število bralcev na šoli iz leta v leto narašča, kar je zelo razveseljivo in vzpodbudno. Trudimo se, da bogatimo naš knjižni fond z novitetami in s tem omogočamo učencem branje aktualnih knjig.

Bilo je neponovljivo, enkratno in odhajali smo bogatejši za spoznanje, da je knjiga resnično tisto, ob čemer začutimo neposreden, prizrčen stik z junaki in da se k njej lahko zatečemo kadarkoli in kjerkoli.

Lilijana Pisar

ZLATI DA TONČKE IN TONEKA ZELENIKA

V cerkvi Sv. Urbana je bilo 12. maja zelo slovesno. Po 50. letih zakona sta si nadela zlata prstana Tonika in Tonek Zelenik iz Vintarovc. Ni vsakomur dano, da bi dočakal zlato poroko, malo je takih, ki v zakonu preživijo dolgih 50 let. Civilno zlato poroko sta opravila v občini Destrnik, v lepi poročni dvorani, kjer sta ju poročila župan Franc Pukšič in Julijana Černezel. Dobila sta spominsko listino in darilo: nevesta šopek rdečih vrtnic, ženin pa kristalne kozarce, iz katerih bosta nazdravila še na mnoga leta.

Bilo je res lepo in slovesno, saj so svatje napolnili cerkev. Ob maši so sodelovali župniki g. Mihael Valdhuber, g. Franc Markovič, g. Milan Kos in g. Mirko Horvat. Vabljeni je bil tudi župnik Stanko Sorbek, a se obreda ni mogel udeležiti zaradi bolezni. Tonek je služil vsem župnikom kot mežnar in cerkveni ključar, vedno je pomagal pri vseh delih v cerkvi in župnišču in zato jima ob zlatem jubileju poklonili svečano mašo. Ob

maši je prepeval starejši cerkveni pevski zbor, v katerem Tonika poje že mnogo let. Da je bilo še bolj slovesno, je prepeval tudi cerveni mladinski pevski zbor.

Slovesnosti smo se pridružili člani upravnega odbora Društva upokojencev Sv. Urban z obema praporjoma, saj se na drogovich lesketata njuna zlata žeblička. Slavljenca sta namreč zvesta člana našega društva.

Po končani maši smo jima vsi nazdravili z dobrimi željami, da bi bila zdrava in da bi dočakala še biserno poroko. Naj sonce zlatoporočencema sije na vsak skupni korak, da bi ju imeli še naprej vsi radi.

Prelepo slavje se je nadaljevalo v gasilski dvorani v Destrniku, kjer sta zlatoporočenca zaplesala s težkimi koraki, ob njiju pa tudi Tonček in Milena, ki sta poskrbela, da nam je bilo lepo. Tudi Destrniški oktet pod vodstvom ge. Marije Stöger je prišel voščiti s prelepimi pesmimi.

Zlatoporočenca sta se s solznimi očmi zahvaljevala

in tiho govorila: Tako lepo je danes, da bi se moral skoraj na ves glas zahvaliti bogu, sinu Tončku in naši

Mileni, za prelepi dan v maju, ki bo vsem ostal v lepem spominu.

Julijana Černezel

SDS

Socialdemokratska stranka Slovenije
Občinski odbor Destrnik

Vsem občankam in občanom iskrene čestitke ob 3. občinskem prazniku Občine Destrnik, z željo, da nas še naprej podpirate pri naših smelo zastavljenih projektih.

DRUGO SREČANJE 1936-LETNIKOV IZ DESTRNİKA

Prvič smo se srečali 1996. leta, ko smo bili stari 60 let in takrat smo si ob koncu obljubili, da se spet srečamo, ko bomo stari 65 let. Drugič smo se srečali 7.4. 2001 v gostišču Pri Mici v Janežovcih. Srečanje je bilo enkratno, saj smo večinoma razkropljeni in se z nekaterimi vidimo ali srečamo samo ob takšnih srečanjih. Bilo je čudovito, ko smo se zbrali in stiskali roke, tudi marsikatera solza veselja je stekla. V začetku smo naredili spominski posnetek, potem nas je nagovoril pobudnik in organizator srečanja Franček Ornik. Zatem so nam pevci iz društva upokojencev Rogoznica pod njegovim vodstvom zapeli nekaj pesmi. Nadaljevali smo s kosilom in zdravicami z dobro kapljico. Po kosilu je bil zabavni del, za katerega je ob zvokih harmonike poskrbel naš domačin Stanko

Mušič. Seveda tudi petja ni manjkalo. Nekaj pred koncem so nam pevci iz Rogoznice zapeli še nekaj pesmi. Ob koncu smo sklenili, da se srečamo zopet ob 70-letnici čez pet let, če bomo še živi in zdravi. Srečanje je trajalo krepko čez polnoč. Sledilo je zopet poslavljanje in kakor na začetku stiski rok, še kak poljub pa tudi solza slovesa ni manjkala. Žal pa nas je na vsakem srečanju manj, kajti nekaj jih je med tem časom umrlo, drugi pa iz kakršnihkoli razlogov ne pridejo. Če boste še kolikor toliko pri močeh, pridite na naše srečanje, ne bo vam žal.

Želim vam mnogo sreče in zdravja, srečamo pa se spet čez pet let.

Milan Muraj

LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE
LDS

Vsem občankam in občanom občine Destrnik čestitamo ob OBČINSKEM PRAZNIKU in želimo lepo praznovanje.

Občinski odbor LDS